

Handlingsplan mot forsøpling – steg for steg

Når kommunen skal implementere omfattende tiltak mot forsøpling, kan det være hensiktsmessig å lage en handlingsplan.

Handlingsplanen skal gi en oversikt over eksisterende og planlagte tiltak, i tillegg til å definere hvem som har ansvar for å gjennomføre dem, og hvordan tiltakene skal finansieres.

I arbeidet med handlingsplanen kan dette forslaget til framgangsmåte være nyttig å ta utgangspunkt i. Dere finner utfyllende informasjon om kartlegging og tiltak i Hold Norge Rents ressursbank for kommuner: holdnorerent.no/kommuner

1. Gjør en overordnet kartlegging internt i kommunen
  - Hva kjennetegner kommunen (næringssammensetning, geografi, størrelse)?
  - Hvilke systemer for renovasjon er på plass i offentlige rom (inkludert i havner og rundt miljøstasjoner), og hvordan er ansvarsfordelingen?
  - Hvilke interkommunale samarbeider finnes, eller kan være aktuelle å etablere, for avfallshåndtering og forsøpling? (Stikkord: renovasjon, miljøavdeling, frivillighet, m.m.)
2. Gjør en overordnet kartlegging eksternt
  - Hvilke aktører finnes (miljøorganisasjoner, friluftsråd, andre organisasjoner og bedrifter som har oppgaver eller interesseområde mot forsøpling m.m.)?
  - Kall inn til åpent møte eller innhent informasjon på annen måte.
3. Iverksett strakstiltak basert på den overordnede kartleggingen
  - Noen tiltak er universelle og enkle å sette i verk – som lukkede søppelbøtter, ryddeaksjoner og medlemskap i Hold Norge Rent. For flere forslag til tiltak, se holdnorerent.no/kommuner.
4. Innhent detaljert kunnskap om avfall på avveie
  - Bestill detaljert rapport fra Ryddeportalen til Hold Norge Rent ([Ryddeportalen.no](https://ryddeportalen.no)).
  - Sett i gang egen kartlegging av forsøplingen i kommunen – kontakt Hold Norge Rent for mer informasjon.
  - Når kildene er identifisert: Inviter til dialog og samarbeid. Hold Norge Rent kan bistå i dette arbeidet.
5. Utarbeid en skreddersydd handlingsplan for kommunen basert på faktiske kilder og årsaker til forsøpling
  - Send planen ut på høring for å sikre bred forankring.
  - Vedta planen og integrer den i kommunens avfallsplan.